

gaku waigu un issajit sawu peelischanu ralstneelu pabal-
stischanas leetā. Un nahls, drihs nahls tas
brihdis, kur wifi raudsis no sewis no-
fratit pa hrmetu flogu, la tee buhtu us-
sta hjuſchees pret ralstneelu pabalstischchanu.
Gan weens otrs, las bija llaht Sinibu Komisijas wasaras sa-
pulzēs par to pabrihnesees, bet ar laitu wiss aismirisees,
leeta noslaidrofes un ralstneeli, lai nu ar' lā, peeteekofchi
waj nepeeteekofchi, labi waj flitti, bet tomehr tīls — pa-
balstiti. Un lamdeht ar' wisa usbudinaschanas! Waj
tautas frūts nepulst sā preelsch ralstneeleem, sā ari preelsch
kreetneem studenteem? Waj wina now wiseem telpas? Waj
tautas frūts nespēhi wifus weenadi ūldit, winas dewigā
rola wiseem lihdsat? — Ja tīlai buhs laba griba lihdsat,
tod libdelti un ari zeti, lāhdejadi tas darams, rasees.
Un tautas gribas neutrūhs. Wina sā ralstneekus tā
studentus speedis pee sawas frūts. Ka ari studenti
pabalstami, las to lai leegtu? Domu starpiba war
tīlai buht tanī siā, sā tee pabalstami. Weeni peemehram
war usstahtees par to, ka wīsas tautas pasnērgtais pabalstis, lai
eetu zaur winu rolam, otri turpreti ajsrahdt us to, ka
pascheem devejeem wajadsetu pebz eespehjas wairak
pedalitees ir pee paschas isdalischanas, jeb sā to daschas
beedribas jau pasahluscas un paschas pēspresch pabalstu
pasihstamam un masturigam, pabalsta zeenigam studentam.
Katrā siā pee studentu stipendiju isdalischanas nedrihdsatu
waldit ne wīsmasakā partejiba. Un tas pebz muhsu domām
buhtu wīslabali eespehjams, ja nodibinatos sevishla,
apstiprinata bespartejiska tautas iſglijtibas
weizinaſchanas beedribā, las studentu un
ralstneku pabalstischanas leetu nemtu sawas rokas. Lāhdi
studentu stipendiju leeta tīlai litumigi nolāhrtotā.
„Bik plaschs waretu buht schahdas beedribas darba
louls, jil svehtiga winas darbiba! Gastahdijusēs no
wihireem, kuri ne partijas, ne sawu eenahlumu labā
strahda, ta peegrestu wiseem muhsu truhzigeem, zentigeem
un spehjigeem tautas dehleem un meitam weenadu web-
ribu. — Ari seminarīus un wīspahri muhsu tschal-
lalos un apdahwinatalos tautskolotajus wajadsetu eewehrot.
Skolotaji tāfchu, sā reti lāhdi ziti, weizina tautas iſglijtibū
un labllahjibū. Wini ir tee retee zelmu lauseji, kuri
darba sveedri teek wīsmasak allihdsinatti. Wini upuri
tautai ari pawisom now atlīhdsinami! Waj ari scheem
rofigajeem darbineeleem newaretu weenam waj otram no
apdahwinataleem nolīhdsinat ehrschleinās tēlas us augstāku
iſglijtibū, peemehram us labdu instituti ar noteikumu, sā
tahdam skolotajam par to wīsmasak labdi gadi ja paleek par
tautskolotaju. — Mums tahdu pabalsta zeenigu skolotaju,
kuri pasihstami gan sā ralstneeli gan sā kritisk, vateesī now
truhlums. Darit tahdeem tautas drunās peekopejeem weenā
waj otrā weidā augstāku iſglijtibū pee-ejam, buhtu katrā
siā loti eeteizams darbs““). — Lāhda tautas iſglijtibas
weizinaſchanas beedribā waretu peemehram apdahwinatus,
bet masturigus jauneklus
pabalstīt ar nosaziju, sā teem pebz studijam us finamu
laiku tur un tur ja-apmetas, ja weizina wīsadi tautas iſglijtibā,
jasarhlo preelschlassījumu wasari u. t. t.

Tādejādi studentu pabalstīšana atnesītu svechtīgus augus. Studentiem pafneegtais pabalsts nedrīkst nogrimt tā „besdibeni” eemests akmenis, ne, winam jānes augļi, janahāk par labu paschāi tautai! Studentiem ja palīdz, bet tā, tā pafneegtais pabalsts nāk par svechtību. Masturigu studentu mums dauds. — „Sīnams, labi jau buhtu, ja varētu wīseem līdzīgi un wīsu trūkumu mānām i mašināt.

¹⁰) Stat. „Mahias Weesa“ 1896. gada 53. num.

Bet kur pee tik mājas, lai ari tik augstārdigas, dewigas tautinas, un sevīšķi wehl schīns gruhtōs lailōs tāhdas fūmas sagaidit?! — Mehs domojam, tēr 6—10—15 rubli, kuri lihds schim zaurmehrā uj iktatra no pabalstītem studentem isnabža, tēr nu ir gan gluschi neeziga nauda. Ko students lai ar tik māju naudas fūminu eesahk dīshvē, if-nemot finams tādu galījumu, kur 10—15 waj pee labāla gadi-jeena pot 20—50 rbt to spehi glābti slimības deenās waj ari tāhdā brihdi, kur tas zitadi kristu tāhda aīnsfūhzeja auglotaja nagds? Vēbz muhsu domam buhtu jau daudz labaki un gudraki, dot māsak leelam slaitam, bet to teesu wairak. Tad tatschu finatu, ka war lo eesahkt, peem. ar 50—100—150 un wairak rubleem.”) — Lai to waretu, tad zil ween eespehjams jaseedo ari preesch studentem. „Balihdsibū pasneegt masturigeem, bet pee tam apdahwinateem augstskolu mahzelteem,” kā mehs to alasch un alasch esam atgabdinajuschi un us to ūlbinajuschi, „ir augsts un svehts darbs”, kuru, ka jau 1894. gada „Mahjas Weesa” 50. num. rakstīju, „latram pehz eespehjas wajadsetu weizinat, lai tāhdi netilween turigajeem tehwi debleem buhtu eespehja apmellet augstskolu telpas un is dīdrajeem finantu awoteem smeltees few garas iegliktibū, bet ari masturigo Latveesbū un semneelu tāhrtas dehli, tāhdi, kuri apdahwinati augstām gara dāhwanam, waretu tas attīstīt un peerahdit, lo tee spehi finatnēs sa- fneegt — wiseem „Latveeschu Avischu” brihdinajumeem par spīhti, kuras nehmās eestātīt, ka Latveeschu semneelu tāhrtas debleem, Latveescheem, ne-esot wajadīgas gara spehjas preesch augstākas iegliktibas. Warbuht dāscham labam semneelu tāhrtas, Latveeschu wezatu behrnam, kuresch nabadīgi gehrbts, gāndzs sreedams pret almeneem sawas basās tāhjas oīnainas apdausījis un arīslam pakal cedams ūvedrus lehjīs, ir augstākas gara ihpaschibas un garigas spehjas, buht zeenīgam mahzellīm augstājā finantu templi nēla daudseem tāhdeem, kuri jau no bebrnu deenam preesch mahzītu wiħru stāhwolka sagatavoti un kureem jau tehwi tehwi now gruhtos semneelu darbus strāhdajuschi. Mehs nedrihīstam vis us muhsu masturigo semneelu tāhrtas jaunekļi fazit, lā tas beeskī parasts: „Ja tēr now naudas, tad nestādē!” Bet mums tīlai jaflatas us to, waj tam ir gara dāhwanas un uszītiba preesch studijam — un latru, lam tas buhtu, mums jazenschās zil ween eespehjams pabalstīt! Ko pats Deews jau ir apdahwinājis ar augstu gara spehju, garigeem lihdselkem, tam zilwei nedrihīst materielos lihdselkus atraut! Mums nopeetni par to jaruhpejās, lai Latvju tautas apdahwinatee jaunekļi waretu tilt iegliktoti un plūbst ari us augstskolam, lai zaur sazenībū finatnēs waretu sevi iegliktoties un pa-zelt ari sawu tautu us augstāla gariga un materiela stāhwolka. Tadeht ari tautai zil eespehjams jaseedo us augstā finantu altāo, lai winas apdahwinatalee dehli tur fanemtu gara gaismu un tāhdi waretu sawus wehl gara tumšībā atrodoschhos brauktus gaismot gaismas un brihwibas stateem. To apdomajot gan latram ar filktalo īrīdi un dewigalo roku buhtu jāpasneeds palihdsiba masturigeem augstskolu mahzelteem. Nebuht gan newaram teikt, ka latris masturigs augstskolu mahzellīs jau buhtu pelnījīs tautas pabalstu. Tāhds, kuraam now gara dāhwanu un par visām leetām uszītibas un nopeetnas grības, kuresch seidojis wairak palaidnīgai dīshwei, nēla studijam — tāhds now tautas pabalsta zeenīgs, no ta ari tauta nēla laba nēzagaidis. Kad tāhds ari pehz wairak gadeem, waj pat, gadu desmitētē sawas studijas beids — tad tomeahr tautai par labu tas nestāhdā, wina īrīds zaur ilggadeju leweroschanu pēgreesusēs tai strāhwai, kas Latveescheem wairs nēla laba nenowehl, pat siebas,

la daschi Latweeschu laisralstti pasneeds sinatniskus rakstus sa- weem laftajeem. „Kam teem „baureem“ tahdu leetu wa- jagot.“ Tadeht la winsch pats nav wihschojis wispu- galt isglichtotees, bet ar mosam tilai tildaubj eekalees, lai issprauktos lahti nebuht esfamenam zauri, tas newar ceredset zitus, kuri wifus sawus spekbus seedojuochi sinat- nem un seedo ari sawus spekbus, lai zitus sawus tautee- schus wilktu few lihdsi — tos, kureem laime nav atweh- lejuse pee augustskolu sinatnu awoteem few isglichtibj smel- tees, lai tee zaur sinatniseem raksteem un preelschneumeem tilku isglichtoti. Schahdus zensorus tad ari nezenfoni ap- mehta dubleem, ko mahl — raudsidami fawem neisglichti- teem tauteescheem laist smiltis azis, lai tee nesaredsetu gaismas starus, bet gan snaustu meegu un ar wehrdsibas blukeem tilku wehl nogulditi tumfsa, lai pats waretu jo labali pazeltees lepnuma. Waj tas nav breefmihi, la daschs labs, las pats dñmis nabadsigā buhdinā un til us tautas fameescheem pazehlees un tizis pee augustakas isglichti- bas un eekuhlees mania, pehdigi pat nelaunas ar uji- naschanu noslatitees us fawem neisglichtotakeem un mastu- rigeem brahkeem un teem nenosleegas wairs ir ne popular- sinatnisku rakstu! Tadeht preelsch tabdeem sehneem, kuri nav uszichti sinatnes, mehs nedriksstam tautas pabalstu prast, ne ari to schahdeem pasneegt. Kuri uszichtigaki un pabalsta zeenigali, no ta war pabalstu isdalitajas komitejas weegli pahrelezzinatees zaur to, la pagehr apleezibas par fahrtgi, latra semestri nolisleem esfameneem, un tos, las bijuschi uszichtigaki, pabalsta, sneeds tautas sneegto palihdsibu.			
Tä ralstis 1894. gada 50. „Mahjas Weesa“ numurā un lihdsigs gars atspoguojas wifos „Mahjas Weesa“ ral- stos, kur paixrunats studentu stipendiju jautajums. Ariveen ari aizrahdits, ka studentu stipendijas isvalot, tas japaasneeds tilai kreetnaleem, la aisdota nauda wehlak rubpigi ja- atmalka un lato wahrdi, las to nedara, darami sinami atlahtibā ("M. B." 1894. g. 50. num.). Ka tahdi mahjeeni dibi- nati, to peerahda tas, la dauds pasneegto palihdsibu ne- atmalka atpalak. Bet tahdi apstahlti ari peerahda, la si- pendiju nauda nahkuse daudsu nezeenigu roks. Un tä tas turymak nedriksst wairs notilt. Tauta sawahlti jaungada wifischi atpirlschandas nauda isleetojama ar leelasko apdo- mibu. Un la tä wairs tahlaik ne-eet, to noslahertis ir pat jau Sinibū Komisjijas preelschneels, kutsch Scha gada wa- faras sapulžes starp zitu wahrdi pa wahrdam teiza: „Jo projam buhtu japeemin, la dauds laisa un darba esam teh- rejuochi pahrdomadami pat lihdsiskeem preelsch studentu si- pendijam un pahrspreesdam, la wislabali tas isdalit. Ka schai sind mums bijuschi panahkumi, to waram peerahdit ar skaitleem. Studentu stipendiju kase bija:			
1. janvarī 1897. g.	1016 rbt. 85 kap. gada laikā peenahja laikt	3509 "	24 "
		kopā	4526 rbt. 9 kap.
Gada laikā isdewa pabalstu	3440 "	—	"
skhu isdewumu	43 "	4	"
kase palika 1. janvarī 1898. g.	1043 rbt. — kap.		

Gihumi.

Aalkohola „ehschana“. Anglijā, kur alkoholis leelakai atturibai valda leelaka schuhpība, kurai ari seeweetes deemschehl padewuschas, pehdejas isdomajuschas lihselli, kā neuskrītioschā lahrītā tilt yee „schnabischa.“ Winas fahlu-schas dserf Eeau de Cologne, Kelnas ubdeni, kuru, kā finams, leeto preefsch eesmarijoshchandas. Lihdsigu stili isdomajuschas Amerikaneetes, kuras, kā Amerikani ahrsti no-rahdot, pehdejā laita ari stipri padewuschas dsershchani. Pat labalo familiju seeweetes un turtlahti wehl stili sinot eemest. Bet naiv jadomā, kā Amerikaneetes blanditos ap-laht pa weesnizām, waj farikotu mahjās „alus walarus“, ne, tās dauds praktiskalas un isdara leetu tā: luhsas, bonbons un zitōs saldumos teek eepildits konjaks, waj ar zits „stipruminsch“ un tā kā neweens tafschu negribēs seeweetem leegt schos lahrumus, tad eeswiłoschana schahde-jadi noteek it newainigā lahrītā. Protams, kā bekerejas un konditorejas plautin usplaukt.

Welospedists ar weenu Tahju. Seloschais ga-
dijums peerahda, ta kaifliba pahrspehi wisus schlehrschlus. Dr. Bruners rafsta Minkenes ahrstneezibas schurnala par
lahdu jaunu zilwelut, kuram fanlu fabpju deht bijuse ja-
atnem lahja wits zelgala. Jaunellis bijis kaifligs riten-
brauzejs. Tas nu pastellejis melanistu tahju, ar kuras
valihdsibu tas togad nobrauzot leelalus attahlatus gabalus.
Sinodams par jcho gadijumu, Dr. Bruners norahda uj
welospedbu ta us labu fatiksmes lihdselli preelsch tahdeem,
lureem atnemtas labias.

Schlidrauta faunais eespaids us redseschanu.
Schlidrautu faunais eespaids, las seerweetem maita redseschanas spehju, ta Amerikas ahrsits Wuds (Wood) apgalwo, pelna neopeetnu ewehribu. Winsch nehmis 12 daschadus schlidrautus, lai ismehginatu, ta zaur teem war last. Isdaritee ismehginajumi winu pahrleezinajuschi, ta wiss schlidrauti, lai tee buhtu deesin zit smallti, azim neattaujot labi faredset tillab turvus, ta ari attahakus preeschmetus. Wissflitasee esot raibi schlidrauti. Schlidrauta tihlis un mesglu weetas, ta ari deegu resnumis, kawejot redseschanu. Ja schlidrauts no weenlahrscheem un reteem degeem, tad azim weeglati un labali redjet, nela starp schlidrautu, tas taitsis no diwlahrscha deega. Wuds sala, ta weenigee schlidrauti, ar kureem wehl waretu apmeernatees, buhtu jataifa ta, ta isnahktu weenadalti un plaschi zaurumi un no weenlahrscha deega.

Un tadehk war tisai preezatees, ta sobgals tahdus ari jau
nem us grauda:

"Eif studentineem wajag nandu dot,
Tee prat ta foudis. Iaif un nambit."

See prot to faudis laist un nowitot,"
t. i. ar ziteem wahdeem, tahdeem til nezeenigeem, las ais-
mirst sawu svehto peenahkumu, newajaga pabalsta peschklit.
Tahdi aisslahtiba teesajami. Sinibu Komisjias preesch-
neelam tur taisniba. — Ta tad pabalstami k'ralstineek ta studenti,
bet tilai k'reetni. — Rahds fung setei, lai ralstineekus pa-
balsttu ta, lai Derigu grahmatu nodata „no sawa leelä
weizinataju pulla luhgatu kahdu masu pahrmalsu ralstineelu
fondam par labu, bes noteista rubka, teissim wehl kapeilu 10
no laba prahda, tad, ahtri nolahrtotos il gada eenehmums.
Tam peeweenotos weens otrs leelals naudas sihmejums no
pahrtikuscheem ralstineebas draugeem, atlilums no kahda
isriblojuma waj las tamlihdigs un mums buhtu eesah-
lums rola." — Waj tas neisslausas ta la ironija, la ap-
fmeels: studenteem pa rublam, ralstineezinam pa 10 kapei-
zinam! Waj ralstineels 10 reis nezeenigals? Ta nu tas
ne-ees. Ko gan studenti neteiltu, ja ralstineelu pabalstam
tiltu dois pa rublim un wineem pa 10 kapeilam? Students (un mums schleet, k'reetns students ari neno-
statisees) nedrikst noslatitees us apdahwinatu ralst-
ineelu, kaut tas ari buhtu tilai kahdu semalu skolu apmel-
lejis, la us ko semalu un few nepeelihdinamu, jo zilwels
ne-eesahlas tilai ar burschu un apdahwinats ralstineels ir
w i f a s t a u t a s f l a w a , tadehk jaluhlo nolihdsinat
wina chrlschkaineet zeti, winsch japabalsta un ne masak la
studenti, lai ari tas waretu tift pee augstakas isglichtibas.
Schinis laikos nn ar ralstineela geniju ween nepeeteel, ralst-
ineelam wajaga plaschbas isglichtibas, wajaga smalki jo smalki
pasikt literaturu, musiku, glesneezibu, tautsaimneezibu,
dabas sinatnes. Jo plaschbas tam finaschanas, jo
labakt! Tadehk muhsu, Latveeschu, ralstineeli pabalstami,
lai teem buhtu spehja tahlak isglichtotees. Ne jau preesch
filkes, maises waj schnaba teem wajaga tautas pabalsta
schehligi peschklitas 10 kapeilas, bet tahlakai isglichtibai
un tadehk ralstineekus pabalstait ir tas pats, las studen-
tas pabalstit, abeem wineem wajadsgigs preesch tahlak
isglichtoschanas jeb preesch studijam un wineem abeem
ir weeta tautas frdi.

Tautai paschaj ja-attauj iswehletoes, lam wina grib sawas artawas seedot un lai wina tad dod zil pate grib studenteem un zil ralstneeksem, las grib, lai dod 1 rubli studenteem un 10 lap ralstneekam, waj atsal 1 rubli ralstneekem un 10 lap. studenteem, ta deweju paschu leeta. Us studentu stipendiju sistem, kuras Sinibu komisija ap seemas swetkleem ap-fahrt suhta, iapehz buhtu eerihkojamas diwas rubrikas, weena preefsch studenteem, o tra preefsch ralstneekem, lai latris tad sihme zil patihkun lam grib. Dewejji paschi ari waretu peeshmet, kureem ralstneekem tee wehlas pasneegit sawas artawas. Ta tautas balsi tilstu dots pilnigs swars un parahdita tal peenahzigà zeeniba un eevehriba. Un mehs zeram, la Sinibu komisija to ee-wehros un ta darbeem peerahdis, la ta zeena tautas balsi un pozetas pahri par partijam. Pabalstomi pehz muhsu domam buhtu tilai tahdi ralstneeli, pee kureem parahdijees ihsts dsejas gars, ralstneezilla spehja, tapat la pabalstami tilai tahdi studenti, las ihsti apdahwinati un uszichtigi. Pabalstis lai ariveen buhtu lahda ralstneela waj studenta gara spehjas un uszichtibas sihme. Ta tas mehds buht pee zitam tautam. Kad zittanteeschi lahdu pabalsta, tad mehs ari sinam, la tas ir apdahwinats un uszichtigs zilwels. Ari pee mums la studentu ta ralstneeku pabalstis lai alasch leezina par pabalstito ralstneeku un studentu gara spehju un tschallibiu! — Pabalstami la ralstneeli ta studenti! Tilai pee darba! La tas wislabak is-darams, par to lai ilweens prasa sawai fiedsapsinai un prahiam.

Kapebz gan wehl karejateeb, jiltwejibas draugi?
Jums probtu, labu grību dema Decimba;
Kad pērakārēt jel fēri svehiās uguns būrstī,
Pēbz gaismas, taisnības kas jenschās tiluschi.
Ar labu grību, sveku apņemčans,
Prahts padomu un līdzīgumus gan atradis;
Ka išsturees ūdenskapina teits,
Un laimi veļveests tas, kas uſſabkt traus!

Latweeschi Witebskas gubernâ. *)

Benschanas eeguh semi Witebblas gubernā starp Val-tijas gubernu Latweescheem ar latru gadu peenemas spehlā un tagad tee jau eepirkuschi wairakus semes gabalus, tur nometuschees us dñshvi deesgan heeschti weens pē otha. Wiss-wairak Latweeschu nometau atrobas Witebblas, Welischblas, Gorobolas, Polozkas un Lepeles aprīakls, bet Neveles un Sebeschais aprīakls winu pavifam mas un Witebblas, Gorodokas un Lepeles aprīakls tee isslaisti pa wišam malam, turpretti Welischblas aprīkli tee nometas wišwairak weenā aprīkla stuhti: Uswjatas un Berkowischschenblas vagastōs. Is Baltijas gubernam aiseet gandrihs weenigi jauni gimenu lozelli, tureem paſcheem naw semes un tureem dñmtenē jaet par falpeem; naw woj nemas gadijees, ta lahdē mahjas fainmeels-ſemturis buhtu pahrgahjis dñshwot us Witebblas gubernu. Par nometnem Latweeschi gandrihs weenmehr iswehlas semas ar meschu apaugusčas weetas. Tadeht war gan eedomates, lahda tur war buht fainnee-ziba, tur parreelsch janotihra meschs un janozehrt loki no nabloscheem tihrumee. Lahda aifgahjeju semes iswehle isslaidrojas zaur to, ta ar meschu apauguse un palaisla seme ir dauds lehtala; kokeem un nesahlem apaugusčas weetas, pēz tam, lad notihritas, naw tildauds Jamehlio un tās tomehe isdod labaku raschu, nela daschs labs wegs tih-rums. Bet schahdas semes eestrahdaschana prasa loti dauds puhlu un aifgahjeji-Latweeschi puhlu netaupa. Schahdu semi pehrlot waj nomajot un ergahdajotes majadfigo fain-neezibas inwentaru naudas isdewumi ewehrojamī masinas (un leelala bala Latweeschu pahrgahjuschi dñshwot us Witebblas gubernu bes faut lahdeem materieleem lihdsesteeem). Meschā lotu deesgan, weegli war usgelt wajadfigas fain-neezibas ehlas un semajās weetas, pēz tam, lad meschs nozirsls un isairstais flajums noschuwis, ar laiku parahdas

treknas plawas. Weetejee semneeki senak behga no purw-
jeem, lamehr Latweeschi nometas us dshwi labak purwai-
nas, nesa augstas weetäs. Ta Polozlas aprink, Brichabas
muischä, tura peeder semturim Roffam, 40 Latweeschu sem-
lopju mahjas stahw isflaidu pa semäm, purwainäm weetam un
pehz aigahjeju preelchschimes arf jau weetejee Kreenu sem-
neeki eesahfuschi purwojus füünat. Ta fa Latweeschi wehl
newisai ilgi atpataf sahkuschi pahreet us dshwi us Witebstas
gubernu, wini wehl tilai nedaudsas nometnes no mescha
faimneezibas formas spehjuschi pahreet us trihslauku faim-
neezibu. Nonas ari daschas Latweeschu nometnes, kur semi
jau apstrahda tschetros laukos (zeturais lauks ar ahbolinu).
Latweeschi slipri melli pehz semes gabaleem, kuri jau paschi
no fewis bagati plawam. Ta fa pa leelakai datat ja-
estrahda mescha seme, tad sahsumä jaleeto masais arllis,
bet wehlak, tad seme estrahdata, war leetot leelo arlli.
Latweeschi wiswairak rascho rudsus, meeschus, kartupekus
un linus. Par winu faimneezibas eenehmumeem, salihdsi-
not ar weetejo semneeli eenehmumeem, schimbrisches
gruhti nosagit, jo, abeju faimneezibas rihki foti daschadi
un ari seme daschada labuma: Latweescheem jauna seme,
kuru newajaga mehslot un kura pirmajos gadogs istod
eewehrojami labu raschu (lihds 10 un wairak graudu), bet
weetejeeem semlopjeem wezi thrumi, kure rascheniba atka-
rajas no mehfloschanas. — Tomehr zaurmehrä nemot wa-
retu sozit, ta Latweeschu laufaimneezibas eenehmumi, pa-
teizotees Latweeschu ruhpigai semes apstrahdaschanai, stahw
preet weetejo semneeli eenehmumeem schai finä ta $1\frac{1}{2}$ pret 1.
Loplopibu Latweeschi neußlata par fewischlu faimneezibas
saru un ar to foti mas nodarbojas, tamdeht ari eenahsumi
no tas pawisam ne-eewehrojami, jo raschotee produkti teel
patehreti faimneezibä un tilai tad, ja faimneezibä peens-
waj fewests paleel pahri, Latweetis to pahrdod. Bet newar
leegt, ta lopi, fewischli gowis, Latweescheem dauds labalas
nesa weetejeeem semneeleem, tilslab peena daudsuma, ta ari
labuma finä, jo Latweetis prot lopus loyt un barot dauds
labaki un ruhpigaki nesa weetejee Kreenu semneeki. Se-
wischli eewehrojams tas opstablis, ta Latweeschi famus
lopus zauru seemu tur fistä stalli un tomehr teem baribas
deesgan.

Latweeschi faiinneelu us atsewischlas semes. Katra
gimene dñsibwo atsewischki us sawa semes gabala un nelad
nesaweenojas grupas un neapstrahdà lauktus lopeji (не
иметь общихъ угодий). Ja wairak faiinneelu pehri
semi lopeji (сообщъ), tad wissi to tuhlin fabala seewischlos
gabalos un pehz tam schee semes ihpaschneeli nometas latris
us sawa gabala. Ta pemeherame ar senneelu bankas pee-
valdhsibwo Lihlsneenas 57 faiinneelu fabeedriba nöpirla
Welischkas aprinski Adamowio-Niwas muischu, kura tagad
winu lopejs waldijums, bet pateefabä ta wiſa fadalita peh-
numureem. Neraugotees us eeraschu, semi waldit latram
par fewi (къ участковому пользованию землею) Lat-
weescheem peemicht neustiziba weenam pret otru un pat fa-
wam delegatam (выборному) tee tilai pehz ilgas schaubi-
schanas uſtiz sawas malsachanas, bet labak gan teem pa-
tiltu malfat latram pascham par fewi. Un lahds isnah-
lums schalhdai neustizibai? Bil droſcha un ſolida Latweesch
faiinneelu atsewischka semes pirkshana, tilpat wiſa nedro-
ſcha, ja ſchä ſinä riblojas leelalas waj masalas fabeedribas
Schahdà gadijamä ſtarp wineem gandrilihs weenamehr iſzeka-
baſchadi ſtrihdi un neweenprahiba, lopejas interefchu al-
ſtahweschanas truhlfst pawifam, ta ka daschi pamet ſawu
semi un aifeet waj nu pelna waj atpakał us dñmteni.
Eſahkas besgaligas semes datu iſdalishanas ſtarp jauna-
jeem aifgahjuscho weetä atnahkſcheem, pee ſam fabeedribas
pehz wezu weža paradigm aemas nemaſas pat fewi dñ-
vojoscho fabeedribas lozeltu patſlahwigäſ faiinneejibäs un
iſdod ſpreedumus pat wiſu peeremſchanu, aemas ne-eeweh-
rodamas atnahjeju mantas ſlahwolli un wiſu personiſlaſ
ihpaschibas. Paraugam waretu nostahdit tiflab augſchä-
mineto Lihlsneenas, ta ari Wozlawowas 79 faiinneelu fa-
beedribu Lepeles aprinski. Tiflab weenä, ta otrå noteek lee-
lakas nefahrtibas eelschejä ſinä: Pagastreesas pahcipilitas
fabeedribas lozeltu ſuhdsibwo leeläm; iſweizigalee no teem,
sewischli tahti, kuri prot ſcreewu walodu, iſleeto latru ga-
dijumu few par labu: lopejais ihpaschums, pemeherame
meschs, teel iſgirts un iflaupits u. t. t. un naw tizams,
ta weena waj otra no ſchim fabeedribam ſpehs nöllhdſina
bankai wajadfigos malsajumus, jo fabeedribas lozelti atrodas
pawifam nabadfigos apſlahlfös un daudfreis teem truhlfst
pat mäiſes lumosa. Wiſneiſdwigalo semes pirkshanas un
valdhsichanas formu war redſet pee Wozlawowas fabeedribas.
Wozlawowas muischu, kura peeder 2206 defetinas 1409
ſasch. semes, fadalita 11 gabaloſ, no kureem 10 masaloſ
gabalus pirkſchias 10 Latweeschu aifgahjeju fabeedribas.
Wiſam ſchim fabeedribam ſopä pawifam 79 faiinneeli
11. leeluma ſinä par ziteem pahrafais gabals, peeder wi-
ſam, weenä weselä ſaweenotäm, 10 fabeedribam, no kura-
wifam ſopä isnahk Wozlawowas 79 faiinneelu fabeedribu.
Starp minetäm fabeedribam iſgehlös nefahrtibas, tamdehi
ta pehz pirkshanas iſrahdijs par semes ihpaschneeleem
cahdas personas, kuras nebija eemalſajuſhas nefahdas rolaſ
caudas un pat nelad nebija bijuſhas pirkshanas weetä,
bet bija tilai iſgirts eeralſtit, lai dabutu aifnehmumu. Meschs,
tuesch bija lopejs Wozlawowas fabeedribas ihpaschums,
tila iſgirts no kura latra, jo iſtlena faiinneela wiſam ne-
bijja. Tagad gan nodomats, ſcho lopejo ihpaschumu ari
atdalit leetſchanai latrai faiinneejibai par fewi, bet grubti

gerams, ta tas lo liboses, jo weena no fabeedribam (Oswas) gabjuše pat tiltahlu, ta atdewuse sawus tihrumus veetejeem semineeleem aparschanai, tadeht la leelaka dala fabeedribas loyeltu isslihydschi pa malu malam. Bes jaunineteem eemesleem fabeedribu pamatiga nodibinafchanas vislawejas ari zaur to, ta aifgahjejus loti gruhti poheralstitti jauno dñshwes weetu. Sarakstischanas ar Baltijas pagastu waldem deht aifgahjeju gimenu fastahwa usdoschanas wellas bes gala ilgi un semneeku agrarbanksas nodatai jaubairak reischu bija jagreeschas deht valihga pee weetejeem gubernatoreem. Baur to, ta aifgahjeji paleef nepahrralstitti, vineem pases jamaaina sawas agrakas dñshwes weetas, sunee peeralstitti un tam pagastu waldem, pee lükam peederabeedribas, ar aifgahjeem naw nefahdas darischanas. Wini aiseet kurygrib un winus rola sadabut nahfas loti gruhti. Ka pee pagasta nepeederigi tee ari newor dabut

sehllas laulu apsehshanaī, tā ū teem, gribot negribot, ja-
greeschas pee auglotajeem un jamalsā milsigas prozentēs
(4% mehnēs). — Tā tad redsams, aīsgahjeju ekonomijslais
stahwollis, kuri semneeku bankai peepalihdsot, pērk semi-
sabeeedriski (товарищество) pa leelakai datāt neapmee-
rinoschs. Turpreti gluschi zitadu ainu redsam pee Latvee-
scheem, kuri dīshwo par fēwi. Uz nomatas waj pirktais
semes patstahwigi eeriħlojusches, tee uszītīgi strahdajot gahda-
tikai par fēwi; drīhsā laikā seme istihrita, chkas uszeltas,
lopi un inventars eegahdati un mas gadōs tee jau pilnīgi
uz tāhjam, — paleek turigi. Pawifam reti atgadas, ū
Latveetis fawu semes gabalu atstahj, bet wišpahrigi nemot
wifū par fēwi faimneekojoſcho Latveeshu aīsgahjeju ekono-
mislais stahwollis lott teizams.

Lai gan us Witebblas gubernau pahrgahjuſchi dſihwo milsums Latweeschu, tad tomehr starp wineem atrobas foti mai grunineelu, leelaku data no teem wehl nomneeki. Dauds muischu ihpaschneeli, tureem palaista, ar meschu apauguse, purwaina feme, labyraht peerem Latweeschus, tamdebi latee uszjiftigali un wiſos barbos kretnaki nelä weetejee semneeki, atdala wineem atfewischtkus, daschada leeluma semes gabalus (lihds 40 desetinu), turus isnoma peem. sem ſchadeem noteikumeem: nomas laits 12 gadu, pirmajos 6 gados par welti (waj drusku jamalſa), pee tam pirmajos 3 gados jabeids feme iſthrit; pebz tam 3 gadus jamalſa pa 2 rbt. no desetinas un pehdejös — pa 3 rbt. Protams, malša teek pagebreta pebz weetejeeem apſtahlteem un atlaraſas no semes labuma. Latweetis, nomeeis us dſihwi, bes laweſchanas keräs pee ehlam un, lai wina ſaimneeziflee apſtahlki buhtu deefin zil ſlitti, gahda, fa tas noteitta laikā buhtu gatawas, rihi ſemi, eeriklo plawas u. t. t. un pebz notejejuſcheem 12 nomas gadeem, bet daschreis pat agrak, nopeheſ eefrahdato semes gabalu. Roti dauds muischu ſchadejadi ſadalisas daschada leeluma pušmuſchās. Bes augſchā minetās Prichabas muischas, fa leelaku peemehru wa-retu peewest graſeem Schuwaloweeem peederofcho Uſwiyatas muischu, Weltſchlas apriski, tur eeriktos wairak nelä 200 ſchabdu ſolwerku un wiſas dſihwo Latweeschu aifgah-jeii if Baltijas gubernam. Ar ſemneelu banlus peepalih-dſibu Latweeschti tur pirkuschi 6984 deset. 1847 ſach. ſemes pebz 34 lihgumeem. ſaimneelu ir 201.

pehz ſt. inigameem. Saimneelu n. 201.
Salihdinat Latweefchu nometnes ar to ſenmeelu no-
metinem, kuri pahreer dſhwot us pirlas ſemes Witebſlas
gubernā, nam eespehjams, jo ſche ſenmeeli arween wairak
pehrl winu ſemei preeſteenoſchō ſemes gabalus, no kurene-
tee neaifeet, waj pehrl ſemi pa weenam. No ewehroja-
maſam buhtu minamas Rubnanslas 45 ſaimneelu ſabee-
driba ar 196 dwehſelem, kura pirkufe 1931 defet. 815 faſch.
ſemes Witebſlas aprink; Schalochwanſlas 22 ſaimneelu
ſabeeſriba, kura pirkufe Lepelis aprink 404 defet. 1480 faſch.
un Berlowiſchſchenſlas 25 ſaimneelu ſabeeſriba, kura pirkufe
Weltiſchſlas aprink 978 defet. 1580 faſch. ſemes. Ne-
raugotees uſ to, la Witebſlas gubernā paſtahw ſemes wal-
biſchanas forma pehz mahjam (подпорная опора въ-
здушин), weetejee ſenmeeli ſametas alaſch pa wairaleem lopā,
jo atrod Latweefchu nomeschanas weidu par nedcigu, ſe-
wifchki tadeh̄, la truhſki lopejas ganibas. Bet ne tikai
Latweefchu nomeschanas weids, — ari wiſpahreja ſaim-
neebas weſchanas forma uſ weetejeeem eedſhwotajeem ne-
atſahj nelabda ſewiſchla eespaida. Tam par eemeflu ja-
atſiſki leelisla neweenadiba wiſada ſinā ſtarb weetejeeem
ſenmeeleem un Latweefcheem. Beemehram Latweefchi eerihlo-
ſawas ſaimneebas pa leelalal datai mescha, ta la ilgalu
laiku nau manami nelahdi panahkumi; weetejee ſenmeeli
neprot apeetees ar leelajeem arkleem un neprot toſ noslahdit
preelſch fellarſchanas, lai neaiftku ſemes ſlikto apalch-
lahrtu, nedſ teem ari ir lihdſelli ſchahdu arſlu eegahda-
ſchanai. Dauds leelalu eespaidu uſ wineem atſahj tee
muſchu ihpaſchneeli, kuri ſarou ſemi apſtrahdā pehz pah-
labotas metodes, tadeh̄ la pee wineem ſtrahdajot ſenmeeli
dabun pahrlēzinatees par ſchahdas metodes derigumu, bei-
tahdu ari nau ſewiſchki daudſ. Tapat eet ar loplopibū;
weetejee ſenmeeli gan rebs wiſus labumus, laſ Latweef-
cheem zelas zaur ſaprahtigu lopu lopſchanu un baroſchanu,
bet peenemt ari ſchahdu metodi teem nenahk ne prahā un
tee riſkojas ſchaf ſinā joprojam pa wegam. Sadoma, la
ar laiku Latweefchu ſaimneebam pa瓦airojotees un lad-
tas pehz pilnigas mescha ſemes pahrſtrahdachanas buhs
pahrgahijuschas kulturas ſistema, eespaids uſ weetejeeem eedſhw-
otajeem pa瓦airoſees un pehdejeee peesawinasees no Lat-
weefcheem labakos un derigatos ſaimneebas weidus. Bet
newaru atſahj neminejis, la deesgan leelai datai Baltijas
Latweefchu aifgahjeju, reis dſinteni atſahjuschai, ſahl patilt
dſhwes weetu pahrmaina — liejoschana. Nomajot mescha
gabalu un pahrweehſhot to par lihdumu, wineem pirmajos
3—5 gadōs ronas ſteetni eenehmumi, bet wehlal, laſ ſeme
iſſuhla un pagehr mehſloschanu, tee ſemes gabalu atſahj
un aifeet uſ zitu weetu uſ jaunas ne-eestrahdatas ſemes un
eeſah ſihlorees gluschi la payreelſch u. i. t. Schahdu lie-
joschanu no Witebſlas gubernas robescham (ſlaito no Val-
tijas) ſahlot tee turpina arween tablal un tagad tee jan
noſluwuschi Mogilewas gubernā. Newar leegt, la ſchahda
ſaimneebas ſistema ir lauposcha un loti ſaitiga tahdejadi
elſploataetai (iſſuhla) gubernai un nelabda ſinā nedrihſti tilt
wezinata. Bet ar noschehloſchanu jaſala, la ſchahda Latweefchu
ſaimneefochana jau deesgan leelisla mehrā iſplatijusēs. —
Ta, la ſche atſahſtits, par Latweefcheem Witebſlas gubernā
freieſch lahdas aueſtis ſtreewu cerebnis.

No eekſchjentes.

a) *Waldbass leetae*

Us Kurzemes gubernas krona palatas preefscheela
pawehli atlaiſts no deenasta ſewiſchlu usdverumu eerednis
folegiū registrators D. Biržunovs.

Kuršemės gubernas lantelės direktoriai ižejalais
pažiūgę Amoreti egeuvės titularpadomneela tchinu.
Užs Lepčiajaičiai vysto-telegrafo lantorių pabrielių Bauskės

III Deepajas pašta-telegrafantori padrejēji Daužas
pašta-telegr. fantora eerednis Wilhelms Pawlovsis un
Kolla raga telegrāfa nodakas ustrāgs Jahnis Neomutis.
Deepajas valstīmēstors Radeiks va-ausinājis par

20 *Environ. Health*

ahrsti, kas bija ahrsemēs eequwuschi medizinas doktora (Dr. med. waj Dr. med. et chir.) gradu, luhdsā, Iai teem attauj pralſēisleetot sawus finatniflos, ahrsemju universitātēs eequhtos medizinas waj medizinas un kirurgijas dakteru gradus. Medizinas padome Peterburgā nu noleminē ſeloscho; 1) teem ahrsteem, kureem tilai ahrſia grads (лѣкарь, врачъ), teel attauts iſlahrtinēs, ſem rezepteem, ſtudinajumōs u. t. t. rakſitees par "doktoreem", bet bei wahrdina "medizinas" (tā tad par Dr., bet ne par Dr. med.); 2) teem ahrsteem, kuri ahrſemju universitātēs eequwuschi medizinas waj medizinas un kirurgijas dakteru gradu, teesiba ſawā pralſē leetot ſchos gradus un rakſitees par medizinas waj medizinas un kirurgijas daktereem (Dr. med. waj Dr. med. et chir.), pefiibmejot tilai universitati, kura tee ſchos gradus eequwuschi. — Šchos medizinalwirſwaldes nolehumus Widsemes gubernas waldes ahrſteejibas nodala iſſino ſcha gada 3. oktobri ſem № 2419.

Peepeschi nahwes atgadijumi. 12. oktobri Dinaburgas eelā Nr. 60 us seena behninem atrada 60 gadus weža strahdneela Feodora Tschischikowa likli, karsch tur bija nomiris ahtru nahvi. Nelaikum nebija noteikta darba un dīshwolka. Tāni paschā deenā leelā Małskawas eelā Nr. 101 peepeschi nomira 40 gadus wezais semineeks Jemeljans Filipovs.

Deelaimes atgadijums. 13. oktobrī Romanova eelā Nr. 67 pēc jumta jumčanas 19 gadus vezais slahrdneels Rachmeils Rogolstlis nostriņa no pēzstāhvju augsta nama jumta un wahrigi eetvainoja.

Rugneeziba.

Sinas par Latweeschu Fugeem. Madda Maria, lapt. Bruhle, no Wentspils brauldam, 4. oktobri nonahzis Kopenhagenā. Bravo, lapt. Leverdowitschs, no 24. septembra aitrodamees zelā no Methiles us Rigu, pahrsteigts 5. oktobri no stipras aukas, pee lam lugis nopeetni zeelis un saudejis stuhrmani, tā ka bijis pee speests 7. oktobri eesteigtees Guantonā. Berthold, lapt. Bihrls, no Leepajas iseedams, 7. oktobri nonahzis Grangemouthā. Mars, lapt. Fischers, no St. Davids isbraudams, 1. oktobri gahjis Kopenhagenai garam. Silvanus, lapt. Tomels, 18. septembri Rigu atstahdams un us Ceanu eedams, 2. oktobri fasneesis Quistrehamu. Linda Morgenroden, lapt. Lāns, 10. oktobri atstahjis Santos, Brasilijā, us Barbados, W.-Indija, dodamees. Adam, lapt. Seetiafs, 7. oktobri bijis gataws lseet no Blytes us Wisby. Stahl, lapt. Stals, 10. oktobri isgahjis no Peterburgas us Helsingforsu. Matheus, lapt. Martinikains, no Billau brauldam, 11. oktobri eegahjis Wentspili. Anna Maria, lapt. Gertners, 8. oktobri atstahjis Sunderlandu, us Nivau dodamees. Johannes, lapt. Sirnis, no Rīgas iseedams, 12. oktobri nonahzis Schiedsē. Familie, lapt. Apsche, no 8. oktobra atrodas zelā no Kronshtates us Gothenburgu. John Ann, lapt. Erharda, 12. oktobri isgahjis no Stettinius us Wentspili. Emma, lapt. Augustis, no Valtās juhās, sīvju lahdinu wessdams, 12. oktobri eegahjis Peterburgā. Katarina, lapt. Tschokste, 18. septembri Rigu atstahdams, 12. oktobri fasneesis Sunderlandi. Molodez 8. oktobri posis no Newkastes us Rigu. Seedonis, lapt. Fr. Martinsons, 7. oktobri isgahjis no Schieds us Rigu. Matador, lapt. Raudseps, 15. augusta Arlangeflu atstahdams, 23. septembri nonahzis Cardiffsā. Johannes, lapt. Nehls, 26. sept. no Rīgas isbraudams, 8. oktobri eegahjis Grangemouthā. Rīga eenahluschi 11. oktobri: Elvira, Anna Olga, Aldebaran, Jupiter, Riels. Livadia, lapt. Ottomers, 3. oktobri Rigu atstahdams, 8. oktobri gahjis Elsenerei garam. Uranus, lapt. Peders, no Appledores eedams, 9. oktobri nonahzis Cardiffsā. Orient, lapt. Grehwe, no Londonas us Trinidadi eedams, 9. oktobri metis enkuri pee Deal. Lidia, lapt. Breede, 28. septembri no Frederikshaldes isbraudams, 8. oktobri eegahjis Charlestownā. Lucinde, lapt. Rusmaws, 17. septembri Rigu atstahdams, 8. oktobri fasneesis Grantonu; lugis saudejis 75 aiss lehdes un no twailona eewiltis osta pret 20 mahzinam samalkas. Alma, lapt. Sielemans, no Portsmouthas iseedams, 8. oktobri nonahzis Schiedsē un eenem lahdinu us Rigu. Concordia, lapt. Pakalnisch, 9. oktobri posies zelā no Schieds us Leepaju. No Peterheades wehria no 9. oktobra, la Peterheades lithi peeskalota malā glabšanas josta (lisebuoy) ar usraastu "Anna Victoria", no Anna scheem; tai paschā juhemalā peeskalotas luga drupas, kuras domā esam no Anna Victoria; schis lugis yehz vēhdejam suam, 9. septembri isgahjis no Towey us Stettini. Johannes, lapt. Scharlows, kursch isgahjis no Wismaras juhā, wehtru deht atrodas patverfmē pee Poel. Emma, lapt. Mells, kursch atrodas no 1. oktobra zelā no Grangemouthas us Rigu, aukas laikā, 6. oktobri, usdabis us smilshu sefres Dalmeny House tuwumā; wilai gahschas par lugi; laudis glabbi; deesin wāj lugis buhs glabbjams. Wladimirs, lapt. Baumans, no Rīgas iseedams, 11. oktobri nonahzis Rewele; tāpat Titana, lapt. Andrus. Kursemneeks, lapt. Muzeneels, no Plymouthas brauldam, 14. oktobri eegahjis Harburgā.

Abus slimneekus eetweetoja lipigo slimibü slimnizā un a schlikhra tos pilnigi no wifas ahrpaafades. Winu aplofchanu usnehmias trihs muhzenes (nonnes), kuras, täpat l flimo ahsis, ar slimnizas witswaldibü satunajās titai p telefonu. Bes tam wini usralstija sawas wehleschanas usnojumus us fihmitem un peelipinaja tās pee barakas le geem, tā ka tos no ahras wareja nolaist. Ehdeenus ahrstan un muhzenem peenesa lahda muhjene. Wina peegahja o traukeem pee loga un peellauweja. Tad ta atkal aissahj projam. Pebz tam otru muhzenem aitschirktajas telpas at wehra logu un uslila tulshus trauskus us loga ahrej plauta. Kad logs atkal bija aissvehts, tad pirmā muhjene tuvojās no jauna, eelehja ehdeenu traulds un aligahja. Kopejam muhzenem ildeenas bija jamaasgajās wairareischu schlikstoschās wannās. Lipigo slimibü ehlati aplaht apwillta virve un nevenenam nav brihv esla turumā usturetees. Rezeptus preelsch slimneeleem sonehmostes ahrstis, noralstija tos un fadedsinaja tuhlin dabutā fihmites. Nalts laikā 100 strahdneelu pee lahyu ugundis lipigo slimibü spitala ustaisija barakas preelsch jounieen faslimschanas gadijumeem. Aitschlikhra no fatilimes ar ahrpaafuli ari wifus patologista instituta fulainus un wifus kas ar Barischu laut tā bija fatiluschees, lat tee ari ijlitas pilnigi weseli. Wifas slinikas wiwpahreja slimnizila slehgatas, ee-eja studentem aissleegta.

Til ruhpigas aissardisbas zaurtisweschana i tad laikan
ari japateljas, ta tilai wehl diwas personas ween wairan
faslimusbas: miruschà Barischa otrà lopeja Albine Hoch
egger un atschiktas telpas reweetotais slimnigas sulainis
Alberts Noe. Bet pa tam schehlfriedigà mahfa Pechà un
Dr. Müllers ar mehri nomirufchi.

Ka nu schi breesmigà slimiba, pret kuru lihds schim
wehl naw atrasias droschas sahles, wateja iszeltees? Tat
notizis, ta awises rafsta, aif neapdomibas. Sulainis
Barischs nebija deesgan ruhpigi apgahjees ar lustoneem
kureem bija eepotels mehris. Winsch nebija bijis deesgan
tihrigs, peedsehras pareisei bija sehtä pagiräs ehdis, tur ustur
rejas ar mehri fasliminatee lustoni, nebija preelshchà rafstite
lahrtä gahjis schlikhtischanas wannä un bija tomehr beesch
fagahjees ar sawu familiju un zitam personam. Winsch
nahwe ir wina nolaidibas felas.

Pehz Barischa nahwes Dr. Müllers, lursch jau wairan
nalschu pee slimneela bija wahlejis, pats personigt isdarij

Barischa un sawas istabas desinfelziju (tibrishchanu, jeb pareisali slimibas dihgku mahfsligu nonahweschanu). Schidarbbs prasa leelu meesas spehlu nodarbinašchanu un Dr. Müllers tapa brihdinats, to usnemtees. Bet ahris, la Bombeja sem bailigakeem apstahlsteem mehri bija studejits un wesels pahrnahjis mahjas, nessaufjas. Winsch weens pats Barischu bija lopis, winsch weens pats ori gribejus usnemtees telpu schékhstischanas breefmas. „Mehris“, sat Dr. Müllers, „nelaisch neiweena wairs vald, to tas reis sagrabbis. Esmu Indija wairal la tubkstosch reiss to poschus slimibas bildi redsejis, to yee Barischa. Es tublin sinaju, la winsch posudis.“ Kad pebz tam Müllers pats bija faslimis un sawus splandeltus ismelledams, tajos atradis mehra basilus, winsch fazija: „Tä tad pebz peezaam deenam buhschu beigts!“

Aisgrahbjoschs ir apraftis, kahdā kahrtā abeem nelaimigajeem, Dr. Müllera un mahsat Pechai un Müllera pascha wehleschanos tīla pasneegts svehtais wakarehdeens. Pawadits no slimnīgas ceredneem preesteris wisufwehtalo (t. i. deerwmaisti) turedams rokās tuwojās Deewu lubgdamš lipigo slimību eklai. Gelschō preesteris nedrihltsteja eet, jo tad arī winsch tuhlin no ziteem buhtu bījis ja-atschlik. Preesteris peegabja pee Dr. Müllera istabas loga. Logam bija japaleek aiswehrtam. Slimneels pajehlās gulta. Tā la tikai preesteris drihlt dīrđet grehlu suhdsechanu, tad grehlu uſſlaitischana slimneelam tīla atlaista. Dr. Müllers issaujas tik slātā balši, ta to ahrā wareja dīrđet: „Es noschehloju wiſus ſawus grehlus!“ Pee gultas bija nometusko lopeja mahsa un lubdsā ſrēnigi Deewu. Pehz tam preesteris paſludinajā grehlu pedoſchanu un parahdja Dr. Müllera wiſufwehtalo. Tas noīla svehta wakarehdeena baubischanas weetā. Lubgchanas flaitidams Müllers pajehlās gulta, iſſteepo ſalikšas rokās pret wiſufwehtalo un aktrita tad beſspehzigā ſpilvenōs atpalat. Beest vihrala duhni pajehlās loga preelschā. Schi ſtata leczineeli dīſlā aisgrahbtibā ſtahweja ap preesteri, lubdsā Deewu un raudaja. Preesteris pehz tam peegabja arī pee ūlimā mahſas loga, kur winsch jauno meitu libdīgā lahtī ſagatavoja uſ ūterojumu, no kura neveens wairā veatgreeschas atpalat... Dr. Müllers bija tikai 32 gadus reizs.

Naw so schaubitees, ja schoreis mehra tahtalo isplatischanos isdosees apturet. Bet pebz schahdeem behdi-geem notilumeem zelas jautajums: waj tas, las Wihne atgadijas, newar notilt ari gitas pilsehtas, Berline, Leipzig, Giseue, Greifswalde, kuras wisas nodarbojas ar mehra ispehtischau un mehra bazili audseschanu? (Berline Kocha institutā preelsch lipigām slimibam weenmehr no-darbojas ar slipralām sehrgu giftim, ar mehra, soleeras, tuberkulosas, tifa, leefas, disterijas, eenaschu, purna un nagu sehrgu eepoteschanu un tahtalu ispehtischau.) Schis jautajums ir no leelisla swara, jo ja ari buhtu eespehjams slimibas gadījumus tuhlin aprobeshot, tad tomeht te dari-schanas ar sehrgam, kurām peemiht ihpaschiba, tralā aht-rumā isplatisee un schaufmīgā gawilu gaitā eet pār mi-ronu laudsem, zilwelu nespēku apsmeklā leelot.

Neevenam nenahks prahstā pajest balsi yret līpigo slimibū sinatnīsleem pehtijumeem, tūrus nu zitur newar isdarit la bakteriologislas laboratorijās. Ja apbeihno sinatnu wihti, tas ne-eewehrojot sawu weselibu, ja, sawu dīshwibū kīhlam leelot, schai laulā usnemos zelmu lausejdarbus, gribedami atrais zefus, lā schis fehrgas aplarojamas. Bet slingri japrāsa, lai ismehginajumi laboratorijās nelahdā sīna nefalētu un nezeltu breesmu tautas veleibai. Vai nu lībds schim wiss darits, lai schahdas breesmas pāvīsam buhtu ne-eespehjamas? Deemschehl ja atbild ar ne. Paschi pehtneeli jau nu gan ribkojas ar leelalo apdomību, bet pārmetumi jaissala personām, tas vee pehtijumeem zītadi laut lā nem dalību. Laboratoriju fulaineem war spredskot zīl grib par weeglprātigu apēschanas ar mehginajamo materiālu, tas neso nelībds. Ra arīveen, tā attī sche, pastabwigā atrašanās breesmu

tuivumā waj ka kur smejas nahwei sobōs, laubis apradīng
un nozeetina pret bresfman til tahlu, ka tee paleek ween-
aldbigi un besbehdig. Ir notizis, ka sulainis, las domajās
esam weens pats, ar pirksteem iſtihrijs trauzīnus, kuros
bij audzējami leesas fehrgas dīhgiti un us bahreneem finee-
damees atbildejīs: „Las nelo nelait. Man leesas fehrga
nepeelips.“ Bītas reises nelaimīgi "gadījumi faslimschau
fažehlūchi, v. peem. stīslu traiku ūplīhschana ar ūlīgu
stīmibū dibgleem u. t. t. Beigās ismehginaumī pee kusto-
neem dod isdewību fehrgu ūplatischanai. Pehineels jaun
eepteschau tu salot dīhwu gisti isdod no savām rošan.
Slīmos kustonu gan eesloga, bet ir notizis, ka tee ar
koscianu waj strahpeschau faslimschau pahrnesuschi us
zilvelu. Un galu galā faslimschau ari war notiit jaun
kustonu istahrnijumeem un iſtritūschām ūpalwam. Tautas
weseliba prasa, ka ūlīmibū ūplatischana jaun laboratorijam
peh zeespehjās taptu aprobēschota. Tadehs wiſt mehgina-
jumi drīhsīetu notiit weenigi ar waldbas atkauju, ūwīsch-
ķas preelsch tam eerthlotās eestahdes. Sulaini un kustonu
topeji buhtu stingri jaunrauga, ūwīschīs pee tahdeem dar-
beem, kur tee war ūagistetees un pastahwīgi jāpamahza. Us
stingralo institūtu buhtu janoleeds eheschana, dsereschana
un pihpeschana. Blatus ismehginauchanas telpam waja-
dsetu atrastees istabam preelsch mēsas ūchliktischanas un
drehbjū pahrmainas. Schee preelschliumi isleekas leeli un
paschi par ūewi ūprotami. Bet pateesībā pret teem til
beeschi top grehlots, ka jabrihnas, ka samehrā wehl til mai-
nelaimes notizis.

Austro-Ungarija. Isbailes mehra deht bija Wihne eesfahlkumā leelislas, tagad jau masleet prahiti apmeerina-juschees. Katrā sīna tihrigās Valar-Eiropas pilsehās, ja mehris arī fahltu isplatitees kaushu starpa, tas nu ne turvu nespehtu padarit tahdu posiu, ta agrakōs laikōs, kur ar to nereti beidsas treschdaka waj pat puše eedfihwotaju, bet tee arī bija laiksi, kur wīsus netihrumus ismēta weenkahyschi us eelas. Ves tam tagad tatschu no waival ahrsteem ar-rastis pretlihdsellis pret mehri, las faslimuscam tuhlin slimibas fahlkumā eeschlirzinats pa leelakai dafai tos ißglahbj. Un nu japeedfihwo netizamais, ta muhsu laikōs war wehl rastees tahdi tumsoni Austrijas tautas weetneelu namā, las fibwi peeprafa, lai sinatu nihreem aissleegti nodarbotees ar basteriologiju, las us mehra basteriju peh-tishanu atteezas. Sewitschi Wihnes birgermeistars Euegers aß ißteizees pret ahrsteem basteriologeem (lipign slimibu dihglu pehneeleem). Nelo fazit, ja ta eet us preelschu, tad Austreeschi drihs ees tshetrrahpus un tad naiks mehris neaislawets un neispehtits un aissgahdās wīsus schos rah-pulus us zitu pasaulti.

Wabzija. 28. (16.) oktobri bija Bruselj landtaga wehleschanas, tika iswehleti „Wahlmänner“, kureem wehl tilai 4. novembri (23. oktobri) javehl ihstee landtaga lojekti. Tiki lihds schim finams, tad konservatiivā partija saudēs daschus sehdestus; brihwprahligeeg eeguruschi jan droschus 6 sehdestus. Vehdejā laikā teesham ari paschu konservatiivo starpā iszehlās neweenprahiba, Berlinei lahti 20 eewehrojami vihri, pa leelsakai daki profesori, tas lihds schim peedereja konservatiivai partijai, isfludinajuschi, ta newarot peekristi konservatiivās partijas ribzibai vehdejā laikā, ta esot pretim wiseem agralo laiku leelajeem usnehmumeem; tagadejee konservatiivo vadoni gahdajot tikai par paschlabumu, newis par walss un wisas tautas labllahjibu, to istureschanas sadishwes jautajumōs esot wizpahribai par postu. Profesoru isfludinajumam leelas buht teesham bijusthi panahkumi. — Scharlotenburgas-Trepas towas wehleschanas eejirlni, tur tas isdalits, eeweheleti libe- rosi, tur agrak bija konservatiivi.

Franzija. Brisona ministrija gahsta — tāds bija pirmās 25./13. oktobra tautas weetneelu nama sehdes rezultats. Sehde notikuschas lārstas debates un ta bija bagata pārsteigumeem. Schowinistu — lārsto beesputras patriotu vadonis Dervuleds tureja runu, kura tas sāvī usbrūla ministrijai deht Dreifusa prahwas rewissjas un aisslāhra aseem wahrdeem ir lāra ministri Schanoanu, ka tas kaujot armijas godu lāhjam miht. Un te nu noteel ne-gaidita leeta: Schanoans trauzas us runas tribini, newis tā wareja domat, aisslāhwet fawu istureschanos un ministrus-beedrus, bet tas biebz ko spehj, ka tas esot pilnigi weenīs prahjis ar fawem amata preelschahjeem, ta Dreifusa leetu newajadsejis kustīnat un par apleezību, ta tas teescham tā, tas noleelot fawu ministra amatu tautas weetneelu rołas. Izzehlās leels ustraukums: ministru preelschneels Brisons tomehr ahtri sanehmās, uikahpa ujtribinas un isskaidroja, ka generalis Schanoans esot isture-jees pawīsam nepeedīhwoti neparastā labrtā pret fawem beedreem, tos atlahjot tautas weetneelu sehde — schis zerot, ka tautas weetneeli tatschu aisslāhjot, ka jausturot ziwil-waldibas, t. i. ministriju wirsteessbas par lāra waldi, gene-raleem. Schahdam isskaidrojumam wiſt peekricht. Sehde teek pāhrtraukta us weenu standu. Ministrija notura faw-starpigu sehdi bes Schanoana, kura ar waljs presidēta lora attauju pats Brisons usnemās lāra ministriju. Un atkal turpinas tautas weetneelu sehde — ministrijai sevischki sāvī usbrūlā kāvenjaks (agrajais lāra ministris). Nibō leek preelschā, nobalsot par tā kaujto rezolūziju, kura ministrijai issala ustižību tai finā, ka jaustura ziwilwaldibas wirsteessba par lāra waldi. Rezolūzija teek peenemita, bet tai pēsprausis teikums, kas issala ministrijai pāhmetumu par to, ka ta zeeshjot avīschu usbrukumus pret lāra spehku. Iai gan teeslektu ministris Sariens ūgi ikslāden

pehku, lai gan teesleetu ministris Sarijens āhli isslaidro, la ministrija tatschu usaizinājuse lara waldi, lai ta awises, kas drukū nedibinatus armijas nolengajumus atsuhds pēc teesas. Lara walde un pats lara ministris deemschebī schai leetā ne-efot it nelo dārijušchi — un ja nepelnīti usbrukumi paleekot nefoditi, tad ta ne-efot ministrijas waina, bet to wihrū, kam nahzees suhdset. Ne lo fazit, brangs tautas weetneeka nams, kas weenā ozumirkli peenem diwas weenu otrai pretim runajoschās „resoluzijas”. Ministri sāprato, kas teem barams, tee isslaidroja, la atlabyjotees no amata un nobrauga lopigi pēc walsts presldenta ūora — tam leetu pasiut. Ūors peenem ministrijas atlabyjšanos un pēbz weza parabuma luhds to palīst pagaidam amata, lamehr eezel jaunu ministriju. Ari tautas weetneeku nams pahrauj sehdes līhds 4. novembrim. Tagad nu doram leela gubroschana, lo iehsti eesahkt ar tādu tautas weetneeku namu un lā sadabut ministriju. Ies ar to ūebtu iisilt.

No ahrſement.

Mehr als Wihne.

Kā pagabušchā numurā ihfi wehstījam, tad mehris, kuesch jau wairak gadus no weetas plosas Inbijā, tuhlsforscham un atsal tublstoſchām dſihwibū laudams, ne ilgi at-palat ifzehlees Eiropas widū, Austrījas galwas pilſehētā Bibnē. 15. (3.) oſtobri fasslima pēe wiſpahrejās ſliminizas eerihlotas mehra ifpehtifchanas laboratorijas (ſintiſlas darbnizas) fulainis Varifchā, kura uſdewums bija, lept un ap-fargat preefch mehra dihglu — baziſtu audſinachanas wa-wadſigos luſtonus. Ahrſis Varifchu papreelfchu natureja par jaſlimuschu ar plauſchu lorfoni, tilai wehlat atſina fulaina breeſmigo ſtabiwolii un atſchlihra to no zitcam. 18. (6.) oſtobri Varifchā nomira. Lai gan pebz breeſmigas ſlimibas paſihschanas tuhlin tapa ſperli wiſ wajadſigee ſoli preefch aiffargaschanas, tad tomehr fasslima Varifcha ſopeja, ſchehſkridiga mahſa Peča un ahrſis Dr. Müllers.

